

314119

OSZK

ÜDVÖZLŐ SZÓZAT,

MELLYET

BAUER JÁNOS

U R N A K

A KIR. EGYETEMI NYOMDA' BETÜSZEDŐJÉNEK
FÉLSZÁZADOS MUNKÁSSÁGA' MEGÜNNEPLÉSE'
ALKALMÁVAL

1844. TÉLELŐ' 8-dikán SZAVALT
EGYIK SZEDŐ TÁRSA.

*Opusculum in May 1849. Opusculum
in Junijum in Opus.*

I.

Mennél ritkább szerencse ötven esztendő, egy fél századot folytonosan egy Intézetben tölthetni; annál igazságosabb, méltányosabb közös örömünk is, melly minket ma Bauer János Ur' félszázados munkássága jubileumának megüllésére ekedvderült estélyre öszszegyűjtött. De, azt tartom, nem csupán e jubileuma aggastyánunknak idézte elő e mai ünnepélyünket; mert már sokan lehettek és lesznek is, egy helyütt ötven és több évekig élők, a nélkül, hogy akár társaiktól előljáróiktól valaha tiszteletet, méltánylást érdemelnének. Jubilarisunkat tehát olly jeles tulajdonságok ekesítik, mellyek neki már régen megszerezték

mindnyájunk' szeretetét úgy, hogy ezen jubileumot inkább csak mint kedvező alkalmat ragadtuk - meg, neki részvétünket, szeretetünket ünnepélyesen kinyilatkoztatni. Az ő példás munkássága élelmet, szilárd jelleme becsültetést szerzett neki mindenkitől, ki őt valóan megismerte. Valamint pedig a bolygó tűz nem a feléje, hanem előle futót követi, úgy kedves agastyánunk is leginkább szerény igénytelensége által nyerte - meg az őt kísérő közönséges méltánylást és tiszteletet. Melly hogy ne csak szóbeli 's legott elhangzó legyen, olly emlékkal akartuk ma megtisztelni, melly élte' fogytáig maradandó legyen.

Országos Széchényi Könyvtár

II.

An fünfzig Jahre stehst du schon
An Deinem Setzerkasten,
Und arbeitest gar rüstig fort
Und willst noch gar nicht rasten.

Du hast wohl in der langen Zeit
Die Kunst zu lieb gewonnen,
Und manches große, schöne Werk
Hat Deine Hand begonnen.

Du kennst die Lettern alle wohl,
Die Zeichen wundermächtig —
Aus dunkeln Letternkasten steigt
Oft eine Sonne prächtig!

Du weißt aus Zeichen groß und klein,
Ein Werk wohl zu bereiten —
Weißt Du denn auch, was einzeln wohl
Die Zeichen da bedeuten?

Der Jugend gleicht der Kasten ganz,
So lang er ist fortiret,
Man weiß nicht, bevor er ausgesetzt,
Welch' Ganzes er gebietet.

Steht fest einmal die Form bereit,
Das Ganze ganz gelungen,
So gleicht's der Manneszeit so schön,
Die sich ihr Ziel errungen.

Und werden dann die Lettern
Am Ende abgelegt,
So ist es gleich dem Alter,
Das sich zur Ruh' begebenet.

Du aber, alter Genosse!
Willst nicht der Ruhe pflegen,
Willst nicht nach fünfzig Jahren
Ab den Winkelhaken legen.

So bleib' in unserer Mitte,
Als Ältester von Allen,
Bis Deine Lebenschrift abzulegen
Dem Faktor der Welt wird gefallen!

Und so wollen wir uns vereint, in des Schicksals Walten
Mit Liebe, Kraft und Muth an den Stab der Kunst
auch halten;

Dann sei in der Ferne unser schönstes Streben
Nur für die Kunst zu wirken und zu leben,
Damit wir würdig nachahmen unserm edlen Kunst-
begründer

Und laut und freudig rufen können:

Heil Gutenberg! Heil dem Erfinder!

III.

Tisztelt Gyülekezet!

Hálás köszönetünket fejezzük ki, hogy öreg társunk félszázados örömnepen megjelenni sziveskedtek, s ez által bebizonyíták, miként a műveltség leghatalmasabb eszköze, a könyvnyomtatás gyakorlói iránt részvétellel, elismeréssel viseltetnek. — Azon bajtársunk, ki ma ez örömnep hőse vala, hasonlít a betűkhöz, mindkettő néma, még is szól, beszél lelke által, magában véve mindkettő parányi részecske, de viszonyban társaival — fölötte sokat tehet. Nem kell hosszasan vitatnom milly roppant befolyása volt és van a könyvnyomtatásnak az emberiség felvilágosodására,

a szabadság, műveltség ki fejlődésére, — s én csak a fölött jelentés ki örömem, hogy e szent cél előmozdítását mi is segítjük, s hogy van köztünk olyan, ki e nemes feladatnak már **50** éves gyakorlója. Az isten éltesse még agg bajtársunka sok ideig, adjon neki erőt, egészséget szép szorú munkálatához, s adja az ég, hogy a tisztelt gyülekezet tanuja legyen még sok illy örömnépnek, melly a műveltség, felvilágosodás előmozdítóit némi magasabb ő nészetre buzdítja, s fáradozásainkal nemes irányú méltánylásban részesíti!!

IV.

Fünzig Jahre sind vergangen,
Daß ein Jüngling kam aus Wien,
Wo er Unterricht empfangen;
Er wies auf seine Schrift nur hin;
Gehör und Sprache fehlte ihm,
Doch war im Herzen Biederfinn.
Seit jener Zeit wirkt er beständig
Im königlichen Institut
Als Seher, nun zwar in die Sechzig,
Doch gut gethan ist's, was er thut.
Stets war er fleißig, treu und emsig,
Voll off'ner, biederer Redlichkeit,
Geg'n Vorgesetzte unterthänig —
Mit Allen stets in Einigkeit.

Johann Bauer heißt der Mann

Der sich des Glücks heut freuen kann,
Nach einem halben Sæculum

Noch frisch zu wirken und mit Ruhm.

Denn Herrn aber laßt uns loben,

Der dieses Fest uns hat gebracht;

Denn Alles kommt ja nur von oben,

Von Gott der Weisheit und der Macht;

In laßt uns preisen immerdar. —

Es lebe hoch der Jubilar!

V.

Tekintetes Nemzetes

Előljáró Urak,

Szeretett Sorsosim!

Hadd legyen szabad szót emelnem, lelkem' mélyéből hatalmasan föltorlódót; szót, jelen örömnünepünket megüdvözlendőt; és tiszteletest hozzátok Tisztelt Előljárók! baráti örömszót hozzátok, szeretett bajtársaim! és üdvözlőt ő-hozzája, kinek emlékünnepest megülni összejöttünk, — ritka, örvendestes ünnepély mindnyájunkra nézve, melyhez hasonlót talán évszázadok' legördülése nem mutathatand föl. Örömmel látjuk, és szívörömmel üdvözljük őt, ki látja, de nem hallja, látja de szóval nem visszonozhatja érzelmeinket; üdvözlöm őt, az egyszerű igénytelenségében teljes méltánylatra érdemes agg bajtársunkat, őt kinek életösvénye fölött 67 évnek sok tekintetben sajnálatos patakja folydogált el; ki élte' tavaszán oda állott egy betű-szekrényhez, az isteni gondviselés - kiszabta tényköréhez, és tehetségeihez képest szerény eszközül szolgálendő a' tudomány' és irodalom' terjesztésére, nem ingyen-élő, hanem hasznos tagja a' köztársaságnak! És ő hi-

vatalának sokaknál nagyobb megerőltetéssel és szorgalommal megfelelt; ő hivatalát megbecsülte, megtisztelte 's a' hazának hasznos polgára lett. Ötvenszer vértetete föl a' tél jégpánczélaival mellét szőke Dunáknak, 's földte el a' rétegeket hófátyolával; egy fél évszázad, egy emberélet' roppant része gördült le az ő életéből a' mulandóság' tengerébe; és ő mindenkor ernyedetlen szorgalommal s legpéldásabb magaviseletével járt el szerény hivatalában, 's tettleg bebizonyította: hogy nem a' hivatal teszi az embert, hanem az ember kölcsönöz fényt műkörének, minden művész tiszteletre méltó és egy sem alacsony rangu, ha értelemmel s szorgalommal eljárja kötelességében. Örömmel, teljes szívörömmel üdvözlöm tehát őt, ki egy egész félszázadig hiven és pontosan eljárva állandó buzgósággal és példás szorgalommal fényt kölcsönzött hivatalának. Tudom és tisztos orczáitokról olvasom, tisztelt előljárók és szeretett sorsosim! hogy osztotok örömdüvözetemben. Sőt fogadjátok köszönetemet szívünk' mélyéből tisztelt előljáróink, fogadjátok hálás elismerésünket, hogy magas jelenlétetekkel örömnepünket megtisztelni, diszesíteni sziveskedtetek. — És nekünk, szeretett sorsosink! jelen ünnep legyen egyuttal emléke előljáróink' hozzánk való leereszkedő szeretetének, legyen ünnepe az egymás iránti őszinte barátság', bizodalom', testvéries szeretet' erősebb lánczolatának. Lelkeink, sziveink egyben pontosulnak össze, 's ő - benne előljáróinkkal együtt az egyszerű érdem, 's hivatalbeli gondosság' méltánylata' koszoruztatásának örömnapiját ünnepeljük. Isten' áldása száljon testületünkre, s testvéries barátsági indulatainkra, és ő éltesse előljáróinkat, és örömnepünk' aggastyányát. Éljenek! Éljen!!

Bleib' noch viele, viele Jahre
An der Seite Deiner Lieben;
Und es segne, schütze, wahre
Er, der Höchste, Dich hienieden —
Reich an Freuden sei Dein Abend!

Namen-Verzeichniss

der Individuen der königl. ung. Univers. Buchdruckerei,
welche diesem Jubilaemfeste beiwohnten.

B.

Bähringer Joseph
Balogh Johann
Bencze Johann
Berr Stephan
Bodnár Joseph
Brosik Laurenz

C.

Csader Anton
Cservinszky Georg
Csik Mathias
Czinnel Joseph

D.

Damisch Anton

E.

Eder Franz

F.

Fischer Anton
Fischer Johann junior
Fischer Stephan senior
Förchtegott Franz
Fürther Julius

G.

Gartner Johann
Girstorfer Joseph

H.

Haderer Johann
Hall Balthasar
Hebentanz Franz
Hegedüs Stephan
Holzhauser Johann
Huber Mathias

I.

Iselin Daniel

K.

Kappler Joseph
Károlyi Joseph
Keith Carl
Kern Johann
Kottesovszky Franz
Kovárik Franz
Kratzer Georg
Kraus Mathias
Krestits Elias
Kunz Anton

L.

Lazarovich Demeter

S.

Litzenmayer Franz
Lukáts Ladislaus

S.

S.

S.

D.

S.

D.

D.

D.

S.

S.

S.

G.

D.

D.

S.

S.

S.

D.

D.

S.

S.

S.

S.

S.

D.

D.

G.

S.

S.

S.

S.

S.

G.

S.

S.

S.

S.

D.

S.

S.

S.

S.

D.

D.

S.

S.

D.

S.

M.

Machatzka Ferdinand
Märtz Eduard
Müller Anton

N.

Nagy Carl
Nánay Franz
Nemetz Johann
Nestler Franz

P.

Perczel Franz
Pfarrer Anton
Pongrácz Franz
Prefort Johann

R.

Remele Franz
Rippel Stephan
Rosnyay Mathias

S.

Sänger Andreas
Schmidt Rudolph
Schmidtbauer Franz
Schnitzbauer Joseph

Scholtz Ignaz

Seligmann Stephan

Soukup Johann

Specht Anton

Steiner Nicolaus

Strasser Johann

Streibig Johann

Strobel Stephan

Stössel Johann

Suterell Matthaeus

T.

Tabershoffer Joseph

U.

Unverdorben Franz

W.

Werbetits Wilhelm
Willigmayer Michael
Wolff Johann

Wuits Joseph

Wurzinger Mathias

S.

S.

S.

S.

G.

D.

D.

D.

S.

S.

S.

G.

S.

S.

S.

S.

D.

D.

S.

S.

D.

S.

S.

S.

S.

G.

D.

D.

G.

S.

S.

G.

S.

S.

D.

S.

S.

S.

D.

D.

D.

D.

D.

D.

D.

G.

G.

G.

D.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár